

stolica confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Veronæ, Kalendis Octobris.

CCJ.

Privilegium pro abbatे monachisque Lacensibus.

(Veronæ, Oct. 16.)

[GUNTHER, *Cod. diplom. Rheno-Mosell.*, I, 446.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis, abbatì et fratribus de Lacu, salutem et apostolicam benedictionem.

Cum subditorum vita prælatorum moribus instruatur, dignum est et consonum rationi, ut cum plebis devotio religiosos viros sibi præfici postulat in pastores, ejus piis desideriis consensus facilis præbeatur. Unde quia ad audientiam apostolatus nostri pervenit, quod quædam parochialis ecclesia Crusthe, ad vestrum monasterium pertinens, per vos vel alios religiosos viros postulat gubernari, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut vacante ipsa ecclesia liceat vobis in ea tres vel quatuor de fratribus vestris statuere, quorum unus episcopo præsentetur, qui ab episcopo curam animarum recipiens, ei de spiritualibus, vobis autem de temporalibus debeat respondere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Veronæ xvii Kal. Novembris.

CCH.

Ad Walterum archiepiscopum Rothomagensem. — Non instituendos in ecclesiis, nisi qui vel sint aut proxime futuri sint sacerdotes, et residere ibidem paratis: nec minus idoneos, etiam si a patronis presentati fuerint.

(Veronæ, Oct. 16.)

[MANSI, *Concil.*, XXII, 479.]

LUCIUS episcopus. . . . WALTERO Rothomagensi archiepiscopo. . . .

Quoniam sæpe in archiepiscopatu tuo dicitur evnire, ut ex ecclesiis inibi constitutis inutilium institutio-personarum scandalum inferat et gravamen, sollicitum te esse volumus et attentum, ut ita, Deo propitio, ecclesiæ ipsæ tuis temporibus ordinentur, quod et clericalis honestas inconvulsa permaneat, et ecclesiarum status jugiter servetur illæsus.

Ideoque fraternitati tuæ præsentibus litteris inhibemus, ne ad vicarios parochialium ecclesiarum aliquos nisi tales admittas, qui vel sint, vel esse debeant in proximo sacerdotes, et qui velint et possint in propria persona ecclesiis ipsis deservire.

Nulli præterea curam committi consenties animarum, nisi qui infra tempus quod a sacris cano-

A nibus est præfixum, ad ordines sacerdotii possit et debeat promoveri. Porro si patroni ecclesiarum idoneas non presentaverint tibi personas, liceat tibi auctoritate nostra in ecclesiis ipsis, appellatione remota, congruos ordinare ministros, quibus ecclesiarum utilitas et in spiritualibus et temporalibus salubriter committatur.

Nulli ergo, etc.

Datum Veronæ, xvii Kal. Novembris.

CCIII.

Clericis Osnabrugensis concedit facultatem condendi testamentum.

(Veronæ, Oct. 22.)

[MOSER, *Osn. Gesch.* IV, 109.]

B LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis clericis Osnabrugensis Ecclesiæ, salutem et apostolicam benedictionem.

Ex injuncto nobis a Deo apostolatus officio clericorum juri tenemur prospicere et utilitati, atque ipsis contra maleficiorum incursus patrocinium nostrum fortius impertiri; ex parte siquidem vestra nostris est auribus intimatum quod laici consanguinitatis intuitu testamenta quæ de propriis rebus condita sunt, sua temeritate infringant, non sinentes ea juxta dispositorum voluntatem impleri. Voleates igitur in hac parte vobis sollicitudine paterna prospicere discretioni vestræ, auctoritate præsentium indulgemus ut condendi testamenta de quibuslibet propriis rebus vestris, juxta legum et canonum sanctiones, liberam de cætero habeatis facultatem, auctoritate nostra apostolica districtius inhibentes ne quis testamenta vestra canonice facta consanguinitatis obtuitu violare ullo modo præsumat. Nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ jussionis et prohibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumperit, excommunicationem omnipotentis Dei et B. Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Veronæ, xi Kal. Novembris.

CCIV.

Monasterio Cluniacensi asserit locum a Joceranno Grosso concessum.

(Veronæ, Oct. 23.)

[Bullar. Cluniac., 77.]

D LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis abbatì et conventui Cluniacensi, salutem et apostolicam benedictionem.

Justis potentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, et vota quæ a rationis tramite non discordant, effectu prosequente complere. Quapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, locum quem vobis nobilis vir Jocerannus Grossus, consentiente uxore sua, in allodio proprio et silva de Gron, ubi ecclesia in honorem Sancti Joannis evangelistæ ædificata dignoscitur, pia largitione concessit secundum limitationes terminorum, qui in scripto authentico ipsius continentur, et sicut

locus ipse a vobis cum appendiciis juste et pacifice possidetur, vobis et monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo, etc.

Datum Veronæ, x Kalendas Novembris.

CCV.

Ad Radulphum Andegavensem episcopum.

(Veronæ, Oct. 27.)

[MORICE, *Mémoires pour servir à l'hist. de Bretagne*, I, 699.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Andegavensi episcopo, et dilectis filiis G. archidiacono, et J. archipresbytero Turonensi, salutem et apostolicam benedictionem.

Quantò monasterium S. Florentii Salmurensis specialius nostri ac B. Petri juris existit, tanto nobis debet esse molestius cum jura ipsius per aliquus imminui temeritatem audimus. Proposum siquidem noveritis esse auribus nostris, quod cum cœnobium S. Melanii Redonensis ita spectat ad monasterium Salmuriense, quod unius monachi sint fratres alterius, et non debeat in eo abbas institui nisi de convenientia abbatis Salmuriensis, et de cœnobia ipsorum altero eligatur; quidam per potentiam nobilis viri G. Britanniæ comitis, in jam dictum S. Melanii monasterium aliunde adductus, prædicto abbatte Salmuriensi ac fratribus reclamantibus, est intrusus, et in illorum dispendium monasterium ipsum detinere contendit. Quia igitur quod nequiter actum est in eodem cœnobio ad rectitudinis convenit tramitem revocari, discretioni vestrae per apostolica scripta præcipiendo mandavimus quatenus utramque partem ad vestram audientiam convocantes, audiatis rationes et allegationes hinc inde propositas, et causam ipsam mediante justitia terminetis.

Iratum Veronæ, vi Kal. Novembris.

CCVI.

Monasterio Altembergensi villam Isacherode asserit.

(Veronæ, Oct. 29.)

[LACOMBLET, *Urkundenbuch*, I, 347.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis, abbatii et fratribus Bergensibus, salutem et apostolicam benedictionem.

Justis petentium desideriis dignum est nos faciliem præbere consensum, et vota quæ a rationis trahite non discordant effectu prosequente complere. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu alodium villæ Isacherode cum omnibus pertinentiis suis in ea immunitate et integritate in qua Willhelmus de Solebendorp et uxor ejus, de assensu et voluntate filiorum suorum, ob remedium animæ suæ illud vobis pro devotione dederunt et vos ipsum juste et pacifice possidetis, vobis et monasterio vestro auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus; statuentes ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ

A confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei et BB. Petri et Pauli apostolorum se noverit incursum.

Data Veronæ, iv Kal. Novembris.

CCVII.

Mauritio episcopo Parisiensi concedit ne feoda Parisiensis episcopatus sine consensu ipsius obligari possint, vel vendi.

(Veronæ, Oct. 30.)

[THEODORI PÆNITENTIALE, II, 638.]

LUCIUS, MAURITIO Parisiensi episcopo.

B Devotionis et probitatis tuæ meritum exigere comprobatur, ut quod aliis communi jure debetur, fraternitati tuæ, quæ id humiliter et devote requirit, speciali indulgentiæ largitate, per officium quo fungimur, concedatur. Eapropter, venerabilis in Domino frater, præsentibus tibi litteris indulgemus, ne aliqua ecclesiastica sacerularis persona feoda tua sine consensu, sub pignore recipere aut emere aliqua auctoritate præsummat. Si quis autem hoc attentare præsumperit, et contractus sui dispendium et indignationem nostram se noverit incursum.

Datum Veronæ, iii Kal. Nov.

CCVIII.

Abbatibus monasterii S. Georgii in Silva Nigra usum mitræ, chirothecarum et sandaliorum concedit.

(Veronæ, Oct. 31.)

C [GERBERT, *Codex diplomaticus Historiæ Silvæ Nigræ*; p. 109.]

LUCIUS episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio MANEGALDO abbatii S. Georgii de Silva Nigra salutem et apostolicam benedictionem.

D Cum monasterium tuum, cui auctore Deo præesse dignosceris, speciale beati Petri juris existat, et regularis observantia polleat disciplinæ, dignum est, ut honori tuo, cui ejusdem monasterii sollicitudo administrationis incumbit, et illorum, qui, largiente Domino, in eadem tibi cura succendent, specialius intendamus, et in quantum cum D. mino possumus, tuis piis desideriis optatum in Domino de indulgentia sedis apostolicae impertiamus affectum. Hac siquidem ratione inducti, et consideratione venerabilis fratris nostri Gotefridi patriarchæ Aquileiensis qui nobis pro te et ecclesia tua affectuosis precibus supplicavit, nihilominus provocati, usum mitræ, chirothecarum et sandaliorum in præcipuis solemnitatibus, tam in missarum solemnitiis, quam in ecclesiæ tuæ possessionibus de apostolicae sedis clementia tibi et canonicis successoribus tuis concedimus, et præsentis scripti patrocinio confirmamus. Nulli quoque omnino hominum liceat paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem contra hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Veronæ, ii Kalend. Novemb.